Waterschap Noorderzijlvest

[redacted]

Groningen	30 oktober 2026
Zaaknummer	189559
Contactpersoon	Team vergunningen
Uw aanvraag van	
Uw kenmerk	
Bijlage(n)	1

Onderwerp: Maatwerkbesluit

Geachte [redacted],

Op 12 september 2017 is een vergunning verleend op grond van de Waterwet, met zaaknummer Z/17/004167, voor het lozen van grijs huishoudelijk afvalwater afkomstig van 166 woningen uit woonwijk Drielanden te Groningen.

Vanaf 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht geworden waarmee de vergunning van rechtswege een vergunning in het kader van de Omgevingswet is geworden. Dit nieuwe wettelijk kader en de opgave die het waterschap heeft omtrent de Kaderrichtlijn Water heeft aanleiding gegeven tot het bezien van de vergunning.

Het bezien van de vergunning heeft ertoe geleid dat wij ambtshalve voornemens zijn om de vergunning van 12 september 2017 in zijn geheel in te trekken en een nieuw actueel maatwerkvoorschrift (besluit) in het kader van de Omgevingswet af te geven.

Het ontwerp heeft van 15 september tot en met 26 oktober 2026 ter inzage gelegen. Gedurende deze periode zijn geen zienswijzen ingediend. Hierdoor kan het besluit ongewijzigd definitief worden vastgesteld.

U ontvangt bij deze brief het maatwerkbesluit. Daarin leest u ook informatie over het indienen van beroep.

Terinzagelegging
De maatwerkbesluit en de bijbehorende stukken liggen van 3 november tot en met 14 december 2026 ter inzage bij het waterschap Noorderzijlvest, Stedumermaar 1 in Groningen.

Beroep
Tot en met 14 december 2026 kan tegen het besluit beroep worden ingesteld door:

1. degenen die zienswijzen hebben ingediend tegen het ontwerp van het maatwerkbesluit;

2. belanghebbenden die aantonen daartoe redelijkerwijs niet in staat te zijn geweest;
3. de adviseurs die gebruik hebben gemaakt van de gelegenheid advies uit te brengen over het ontwerp van de maatwerkbesluit;
4. degenen die zienswijzen hebben tegen wijzigingen die bij het nemen van de maatwerkbesluit ten opzichte van het ontwerp daarvan zijn aangebracht.

Het gemotiveerde beroepschrift kunt u richten aan de Rechtbank Groningen, Sector bestuursrecht, Postbus 150, 9700 AD te Groningen. Als u beroep instelt, kunt u ook de voorzitter van voornoemde afdeling vragen met betrekking tot het besluit een voorlopige voorziening te treffen.

U kunt desgewenst ook digitaal beroep instellen bij bovengenoemde rechtbank via http://loketrechtspraak.nl/bestuursrecht. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde website voor de precieze voorwaarden. Het besluit treedt in werking op 28 oktober 2026 of op het moment dat de voorzitter van de Sector bestuursrecht van de Rechtbank Groningen, een beslissing op een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening heeft genomen, of zoveel later als uit de beslissing van de voorzitter volgt.

Heeft u nog vragen over deze brief of het maatwerkbesluit?
Neemt u dan gerust contact op met team Vergunningverlening. U kunt ons bereiken via telefoonnummer 050-3048911 of e-mailadres vergunningen@noorderzijlvest.nl. Wilt u dan ons zaaknummer noemen? U vindt het zaaknummer bovenaan deze brief.

Met vriendelijke groet,

Namens het dagelijks bestuur van
het waterschap Noorderzijlvest:

Len van Rosmalen,
directeur Watersystemen en Waterveiligheid

LEESWIJZER maatwerkvoorschrift lozingsactiviteit

Hoofdstuk
Pagina

Hoofdstuk 1. Aanvraag....5
1.1 Algemeen....5
1.2 Handelingen waarvoor maatwerk wordt verleend....5
Hoofdstuk 2. Overwegingen en besluit....6
Hoofdstuk 3. Toetsingskader, regelgeving en beleid....7
3.1 Algemeen toetsingskader....7
3.2 Specifiek toetsingskader....7
4. Voorschriften....8
4.1 Voorschriften voor het brengen van stoffen in een oppervlaktewaterlichaam....8
4.1.1 Voorschriften van algemene aard....8
4.1.2 Voorschriften voor het lozen van afvalwater op een oppervlaktewaterlichaam....9
4.2 Voorschrift voor meten, registreren en rapporteren....10
4.3 Voorschrift voor gebruik en toepassen van grond- en hulpstoffen en preparaten....10
4.6 Rechtsopvolging....10
5. Beoordeling voor wat betreft het lozen van stoffen in een oppervlaktelichaam....11
5.1 Beschrijving van het oppervlaktewaterlichaam....11
5.3 Onderbouwing van de toegestane lozing....13
5.4 Onderbouwing van de bemonsteringsplicht....15
6. Procedure, informatie en rechtsbescherming....16
6.1 Gevolgde procedure voor het maatwerkvoorschrift....16
6.3 Informatie en beroep....16
6.4 Overige mededelingen....17
7. Bezien van het maatwerkvoorschrift....17
8. Ondertekening....17
Bijlage 1: Begripsbepalingen....18
Bijlage 2: Lozingstekening....20
Bijlage 3: Algemene zorgplichten onder de Waterschapsverordening....21
Bijlage 4: Specifieke toetsingskader....23
....23

MAATWERKVOORSCHRIFT

Groningen, 30 oktober 2026
Zaaknummer 189559

Hoofdstuk 1. Aanvraag

1.1 Algemeen

Helofytenfilter Drielanden betreft een natuurlijk zuiveringssysteem, bestaande uit een verticaal doorstromend helofytenfilter en twee vloeivelden. Helofytenfilter Drielanden zuivert een deel van het huishoudelijk afvalwater, het grijze afvalwater, afkomstig van 166 woningen uit woonwijk Drielanden, deelgebied Waterland, ten noorden van de stad Groningen. De lozing van het huishoudelijk afvalwater vindt, via Helofytenfilter Drielanden, plaats op het oppervlaktewater rondom de wijk Drielanden en vervolgens op oppervlaktewater Drielandengraft.

Grijs water is een verzamelnaam voor licht verontreinigd afvalwater dat afkomstig is van huishoudelijke handelingen. Onder grijs water valt afvalwater dat afkomstig is uit bijvoorbeeld de douche, wasmachine en keuken. Water dat afkomstig is van een toilet (zwart water) of hemelwater (regenwater en smeltwater van sneeuw en hagel) valt niet onder grijs water. De 166 woningen zijn hierom voorzien van een gescheiden afvalwaterinzameling. In bijlage 2 is wijk Drielanden, deelgebied Waterland weergegeven.

1.2 Handelingen waarvoor maatwerk wordt verleend

Helofytenfilter Drielanden is een gemeentelijke voorziening voor het inzamelen en zuiveren van huishoudelijk afvalwater (grijs afvalwater). De lozing van het afvalwater vindt plaats op oppervlaktewater. Het maatwerkvoorschrift heeft daarom betrekking op een lozingsactiviteit zoals bedoeld in paragraaf 3.7.9 “Lozen uit gemeentelijke voorzieningen voor inzameling en transport van afvalwater” uit de Waterschapsverordening Waterschap Noorderzijlvest 2023. Helofytenfilter Drielanden is een ander systeem dan een openbaar vuilwaterriool en een zuiveringtechnisch werk en de lozing van het afvalwater valt daarom onder het lozen van huishoudelijk afvalwater vanuit andere systemen zoals benoemd in artikel 3.305 van de Waterschapsverordening. Conform artikel 3.305 van de Waterschapsverordening kan huishoudelijk afvalwater afkomstig uit een ander systeem worden geloosd op een oppervlaktewaterlichaam als dat systeem voorkomt op het gemeentelijk rioleringsplan of een gemeentelijk rioleringsprogramma opgenomen overzicht van die systemen en volgens dat plan of programma is uitgevoerd en wordt beheerd, en als daarmee hetzelfde niveau van het beschermen van het milieu wordt bereikt.

In het Groninger water en rioleringsplan 2014-2018 van de gemeente Groningen is genoemd dat in de wijk Waterland het ‘zwarte water’ (toilet) gescheiden wordt afgevoerd van het ‘grijze water’ (badkamer, keuken, wasmachine) en dat de bestaande voorziening voor grijswaterbehandeling, een vloeiveld, is uitgebreid met een verticaal helofytenfilter. In het Programma Water en Riolering 2025-2029 van Stadsbeheer / Beheer Openbare Ruimte gemeente Groningen is met betrekking tot het beheer van helofytenfilters aangegeven dat continu de waterkwaliteit van het gezuiverd water wordt gemonitord en wordt vermeld dat het afvalwater ‘geschikt wordt gemaakt om veilig op het oppervlaktewater te lozen zodat het geen milieu- of gezondheidsrisico vormt’. Het helofytenfilter wordt dus door de gemeente beheerd en onderhouden. Om hetzelfde niveau van het beschermen van het milieu te borgen wordt een maatwerkvoorschrift vastgesteld.

Hoofdstuk 2. Overwegingen en besluit

Gelet op de in hoofdstuk 1 opgenomen gegevens, het in hoofdstuk 3 beschreven toetsingskader en de in hoofdstuk 5 beschreven beoordeling van de lozing, en *overwegende dat*:

- de lozingsactiviteit ten doel heeft huishoudelijk afvalwater (het grijze afvalwater), via Helofytenfilter Drielanden, te lozen op oppervlaktewater in plaats van het vuilwaterriool;
- de lozingsactiviteit niet plaatsvindt op een ecologisch waardevol oppervlaktewaterlichaam;
- de lozingsactiviteit valt onder artikel 3.305 uit paragraaf 3.7.9 van Waterschapsverordening Waterschap Noorderzijlvest 2023;
- voor de lozingsactiviteit van huishoudelijk afvalwater tevens algemene regels gelden op basis van artikel 3.288, 3.289 en 3.290 uit paragraaf 3.7.4 van Waterschapsverordening Waterschap Noorderzijlvest 2023;
- het verlenen van dit maatwerkvoorschrift leidt er niet toe dat door de lozing de omgevingswaarden van het KRW-oppervlaktewaterlichaam Boterdiep zoals gesteld in artikel 8.84 lid 3 Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) niet wordt bereikt;
- het verlenen van dit maatwerkvoorschrift leidt er niet toe dat de doelstelling van het voorkomen van de achteruitgang van de chemische en ecologische toestand van het KRW-oppervlaktewaterlichaam Boterdiep niet wordt bereikt zoals gesteld in artikel 8.84 lid 5 tenzij een uitzondering uit artikel 8.84 lid 4 Bkl van toepassing is;
- op basis van onze overwegingen de voorgenomen lozingsactiviteit op een verantwoorde wijze kan worden uitgevoerd en daarmee aanvaardbaar kan worden geacht, mits de activiteit wordt uitgevoerd conform de in hoofdstuk 4 opgenomen voorschriften.

besluit het dagelijks bestuur als volgt:

I: Een maatwerkvoorschrift als bedoeld in artikel 3.2, lid 3 van Waterschapsverordening Waterschap Noorderzijlvest 2023 en artikel 3.288, 3.289, 3.290 uit paragraaf 3.7.4 en artikel 3.305 uit paragraaf 3.7.9 van de Waterschapsverordening aan [redacted] te verlenen (hierna te noemen, de houder) voor het lozen van het grijze huishoudelijk afvalwater uit woonwijk Drielanden, deelgebied Waterland, ten noorden van de stad Groningen, via Helofytenfilter Drielanden op het oppervlaktewater rondom de wijk Drielanden, zoals weergegeven in bijlage 2 van dit besluit.

II: De volgende relevante stukken, voor zover de genoemde stukken niet in strijd zijn met de in hoofdstuk 4 opgenomen voorschriften, maken deel uit van het besluit:

- Bijlage 1 Waterkaart Drielanden – 12 februari 2014;
- Bijlage 2 Factsheet Drielanden – mei 2014.

III: De vergunning op grond van de Waterwet van 12 september 2017 met zaaknummer Z/17/004167 in te trekken met ingang van het moment van inwerkingtreding van dit maatwerkvoorschrift. Dit onderhavige maatwerkvoorschrift treedt dan in de plaats van het vorige besluit.

IV: Aan het maatwerkvoorschrift de volgende voorschriften te verbinden met het oog op de in hoofdstuk 4 genoemde belangen en doelstellingen.

Voor een toelichting op de in dit maatwerkvoorschrift onderstreepte begrippen wordt verwezen naar bijlage 1 van dit maatwerkvoorschrift

Hoofdstuk 3. Toetsingskader, regelgeving en beleid

3.1 Algemeen toetsingskader

Het toetsingskader voor de beslissing wordt beschreven in artikel 4.5 en in artikel 4.23 van de Omgevingswet, in samenhang met artikel 3.2, lid 3 van de Waterschapsverordening, artikel 8.84 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en artikelen 1.13, 1.16, 1.4, 3.278, 3.279, en 3.305 van de Waterschapsverordening. De volgende algemene doelstellingen zijn bij de toetsing richtinggevend:

1. het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste;
2. het beschermen en verbeteren van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen;
3. het vervullen van maatschappelijke functies door watersystemen.

Het waterschap toetst of een activiteit verenigbaar is met deze doelstellingen. Het waterschap geeft geen maatwerkvoorschrift af als het verlenen van het maatwerkvoorschrift in strijd is met de hiervoor genoemde doelstellingen.

De volgende wet- en regelgeving en beleidsdocumenten vormen het algemene toetsingskader bij vergunningverlening:

- Omgevingswet(Ow);
- Waterschapswet (Wsw);
- Algemene wet bestuursrecht (Awb);
- Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl);
- Besluit Activiteiten Leefomgeving (Bal);
- Omgevingsbesluit (Ob);
- Omgevingsregeling (Or);
- Nota Vergunningenbeleid Waterschap Noorderzijlvest 2023;
- Waterschapsverordening waterschap Noorderzijlvest 2023.

3.2 Specifiek toetsingskader

Bij de beoordeling van de lozing is getoetst aan de doelstelling en belangen uit hoofdstuk 3.1. Het specifieke toetsingskader is gebruikt bij de beoordeling. De achtergrond van dit specifieke kader is opgenomen in bijlage 4 van dit maatwerkvoorschrift. Hieronder geven we een korte uiteenzetting van het toetsingskader voor zover die van toepassing is op deze lozingsactiviteit.

- KRW-Factsheet Boterdiep-Winsumerdiep_NL34M103-2025-09-16
- Waterschapsverordening Noorderzijlvest, paragraaf 3.7.4 en 3.7.9
- Algemene BeoordelingsMethodiek voor stoffen en preparaten (ABM)
- Handboek immissietoets

In hoofdstuk 5 wordt verder ingegaan op de beoordeling van de lozing.

4. Voorschriften

4.1 Voorschriften voor het brengen van stoffen in een oppervlaktewaterlichaam

4.1.1 Voorschriften van algemene aard

1. **Houder** is verplicht alle redelijkerwijs mogelijke maatregelen te nemen om te voorkomen dat het waterschap dan wel derden als gevolg van het gebruik van dit besluit schade lijden.

2. Houder dient er zorg voor te dragen dat van het op haar naam staande lozingswerken geen gebruik wordt gemaakt door of ten behoeve van derden.

3. Houder dient een of meer personen aan te wijzen die in het bijzonder belast (is) zijn met het toezicht op de naleving van het bij dit besluit bepaalde. Houder informeert bij wijzigingen onmiddellijk het waterschap per e-mail via vergunningen@noorderzijlvest.nl, onder vermelding van zaaknummer 189559, de naam (namen), adres(sen) en telefoonnummer(s) van degene(n) die door of vanwege haar is (zijn) aangewezen.

4. Wijzigingen die in overeenstemming zijn met dit maatwerkvoorschrift en de daaraan verbonden beperkingen en voorschriften dienen binnen één maand na doorvoering van de wijziging per e-mail naar vergunningen@noorderzijlvest.nl onder vermelding van zaaknummer 189559 te worden gemeld aan het waterschap.

5. De in dit maatwerkvoorschrift bedoelde lozingswerken, controlevoorzieningen en voorzieningen tot het terughouden van verontreinigingen, moeten conform de Nederlandse Normvoorschriften van het Nederlands Normalisatie Instituut (NEN) doelmatig functioneren. Belangrijk hierbij is dat ze in goede staat van onderhoud verkeren en deskundig en met zorg worden bediend. Aanwijzingen hieromtrent van het waterschap moeten door houder worden opgevolgd.

6. Bij vernieuwing, wijziging, buitengebruikstelling of verandering van bestemming van de in dit maatwerkvoorschrift genoemde werken, dient de houder ten minste veertien dagen van tevoren schriftelijk of per e-mail melding te doen aan het waterschap. Hierbij moeten de voor een goede beoordeling benodigde gegevens worden bijgevoegd. De houder is verplicht de aanwijzingen door of vanwege het waterschap gegeven op te volgen.

4.1.2 Voorschriften voor het lozen van afvalwater op een oppervlaktewaterlichaam

7. Het op de sloot te brengen afvalwater mag uitsluitend bestaan uit de in de onderstaande tabel genoemde afvalwaterstroom. Deze afvalwaterstroom mag uitsluitend via de Helofytenfilter Drielanden en het bijbehorende **lozingspunt** en **meetpunt**, zoals aangegeven in bijlage 2 van deze vergunning, op de sloot worden gebracht.

Code Lozingspunt en Meetpunt	Soort afvalwaterstroom	Omschrijving
DL3 (zie bijlage 2)	Grijs afvalwater afkomstig van 166 woningen uit woonwijk Drielanden, deelgebied Waterland	Oppervlaktewater rondom de wijk Drielanden
DL3 (zie bijlage 2)	Grijs afvalwater afkomstig van 166 woningen uit woonwijk Drielanden, deelgebied Waterland	Controlevoorziening (meetpunt)

8. In het te lozen afvalwater afkomstig van Helofytenfilter Drielanden, gemeten ter plaatse van het meetpunt, mogen de grenswaarden van de in onderstaande tabel genoemde parameters/stoffen niet overschreden worden:

Stof / Parameter	Grenswaarde in enig steekmonster	
Biochemisch zuurstofverbruik (BZV)	40 mg/l	
Totaal Organische Koolstof (TOC)	66,7 mg/l	
Totaal fosfor	0,2 mg/l	Tot 31 december 2026
	0,15 mg/l	Vanaf 1 januari 2027
Totaal stikstof	3,0 mg/l	Tot 31 december 2026
	2,8 mg/l	Vanaf 1 januari 2027
Ammoniumstikstof	2,8 mg/l	Vanaf 1 januari 2027
Chloride	200 mg/l	
Onopgeloste stoffen	30 mg/l	
Zuurstof	> 5 mg/l	
Zuurgraad (pH)	6,5 – 8,5	

4.2 Voorschrift voor meten, registreren en rapporteren

9. Houder dient het te lozen afvalwater ieder kwartaal te onderzoeken op de in paragraaf 4.1.2 onder voorschrift 8 vermelde stoffen/ parameters.

10. Houder draagt er zorg voor dat steeds binnen 30 dagen nadat de in paragraaf 4.2 onder voorschrift 9 bedoelde monsters zijn genomen, de analyseresultaten en de opgave van de hoeveelheid geloosd afvalwater per e-mail naar vergunningen@noorderzijlvest.nl onder vermelding van zaaknummer 189559 aan het waterschap worden verstrekt.

11. Desgewenst kan de bemonsterings- en rapportagefrequentie worden aangepast. Een voorstel hiertoe dient ter goedkeuring aan het waterschap te worden overlegd.

12. Indien een handhaver daarom verzoekt moet inzage worden gegeven in de op de locatie aanwezige bemonsteringresultaten en analysegegevens.

13. Voor elk van de genoemde stoffen/parameters in voorschrift 8 wordt gewerkt conform de in hoofdstuk 6 en bijlage II van de Omgevingsregeling vermelde methoden dan wel conform de laatstverschenen NEN-uitgave. Stikstof totaal dient geanalyseerd te worden conform NEN-ISO 29441 dan wel conform de laatst verschenen NEN-uitgave. Een wijziging in een normblad wordt automatisch van kracht binnen zes weken nadat deze door het NEN is vastgesteld. Een nieuw voorschrift in de wetgeving of de omgevingsvergunning wordt ook automatisch van kracht.

4.3 Voorschrift voor gebruik en toepassen van grond- en hulpstoffen en preparaten

14. Indien de houder van plan is (nieuwe) stoffen en preparaten te gaan gebruiken, dan volgt de houder de volgende procedure:
    a. de houder laat de stoffen en preparaten volgens de Algemene Beoordelingsmethodiek (ABM) toetsen en overlegt de gebruikte gegevens en toetsing schriftelijk aan het waterschap;
    b. de stoffen en preparaten mogen pas worden toegepast, nadat het waterschap schriftelijk goedkeuring heeft gegeven en uitsluitend in de concentratie en hoeveelheid die door het waterschap zijn goedgekeurd.

    Hulpstoffen mogen uitsluitend worden gebruikt conform de gebruiksvoorschriften van de leverancier.
    De houder houdt een overzicht bij van de toegepaste hulpstoffen die voldoen aan het gestelde in dit voorschrift. Dit overzicht bevat per nieuwe hulpstof:
    c. de gegevens overeenkomstig de volledige set of basis set en de aanduiding waterbezwaarlijkheid volgens de ABM;
    d. een beschrijving van de hoeveelheid en de toepassing van de hulpstof.

4.6 Rechtsopvolging

15. De houder dient het waterschap te informeren als dit besluit voor iemand anders gaat gelden. Dit dient de vergunninghouder tenminste 4 weken van tevoren te doen.

5. Beoordeling voor wat betreft het lozen van stoffen in een oppervlaktelichaam

5.1 Beschrijving van het oppervlaktewaterlichaam

De lozing vindt plaats op het oppervlaktewater rondom de wijk Drielanden en vervolgens op oppervlaktewater Drielandengraft. Deze sloot ligt in KRW-clustergebied Boterdiep-Winsumerdiep en staat middels overlopen naar diverse andere sloten in verbinding met KRW-oppervlaktewaterlichaam Boterdiep. Voor de beschrijving van het oppervlaktewaterlichaam wordt uitgegaan van de benedenstrooms gelegen waterkwaliteit van het KRW waterlichaam Boterdiep 2022-2027. Dit KRW waterlichaam bestaat uit afwateringskanalen in laagveen of zeekleigebied met boezemfunctie. De watergangen worden gevoed door regen, grondwater en uitgeslagen polderwater. Er is beperkt scheepsvaart (voornamelijk recreatievaart) aanwezig. Het profiel van de watergangen is rechthoekig of trapeziumvormig met abrupte overgangen van land naar water. Het toestandsoordeel was in de afgelopen doelperiode van 2024 op chemie totaal “slecht” en op ecologie totaal “matig”. De algemeen fysische chemie toestand (Goed Ecologisch Potentieel) was op fosfor totaal “ontoereikend” en op de overige parameters “goed”. Het doelbereik voor 2027 is op fosfor totaal “onzeker” en op de overige parameters “redelijk zeker” tot “vrijwel zeker”. Voor een aantal specifiek verontreinigende stoffen wordt de norm overschreden en is het doelbereik voor 2027 “onzeker”. Dit geldt voor ammonium, arseen, benzo(a)antraceen, kobalt en seleen. Tevens wordt de norm overschreden voor de ubiquitaire stofgroep PBDE’s (som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154) en tributyltin (kation) maar is het doelbereik voor 2027 “vrijwel zeker” voor de PBDE’s.

5.2 Beoordeling t.a.v. de bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van het watersysteem

Voor de beoordeling is gekeken naar, en rekening gehouden met, KRW Factsheet Boterdiep - Winsumerdiep 2022-2027, Waterschapsverordening Waterschap Noorderzijlvest, paragraaf 3.7.4 en 3.7.9.

Het maatwerkvoorschrift voor deze lozingsactiviteit wordt alleen verleend als ten minste wordt voldaan aan artikel 8.9 lid 1 BKL. Het helofytenfilter valt niet onder de Richtlijn Industriële Emissies (RIE). Toetsing aan deze richtlijn blijft daarom achterwege.

Voorkeursvolgorde lozingsroute afvalwater

Verder moet vanuit de bepaling uit artikel 8.9 Bkl lid 2 bij de gekozen lozingsroute vaststaan dat daarbij rekening is gehouden met de voorkeursvolgorde voor het verwijderen of lozen van afvalwater zoals benoemd in artikel 10.29a Wet Milieubeheer.

De gemeente heeft geen invloed op het ontstaan van afvalwater en verontreiniging van afvalwater bij de woningen van Drielanden. Conform artikel 10.29a van de Wet milieubeheer wordt, voor een doelmatig beheer van afvalwater, grijs afvalwater en zwart afvalwater gescheiden ingezameld. Het zwart afvalwater wordt naar een zuiveringtechnisch werk getransporteerd en het grijs afvalwater gaat naar Helofytenfilter Drielanden.

De wijk Drielanden, in het noorden van de stad Groningen, is midden jaren ’90 volgens ecologische principes gebouwd. Helofytenfilter Drielanden is gestart als pilotproject, een nieuw systeem voor grijs- en zwartwaterbehandeling in Drielanden. Volgens de gemeente hebben helofytenfilters voor het zuiveren van grijs afvalwater de potentie om bij te dragen aan de ambitie van de gemeente Groningen om in 2035 energieneutraal te zijn. Het grijs afvalwater hoeft niet via grote afstanden getransporteerd te worden alvorens het wordt gezuiverd.

Ook levert de verbranding van de vrijkomende biomassa bij helofytenfilters energie op. Daarnaast zijn er verscheidene positieve neveneffecten van helofytenfilters te benoemen, bijvoorbeeld op het gebied van waterkwaliteit (hoge zuiveringsrendementen mogelijk), waterbeschikbaarheid (jaarrond een bron

van water), klimaat (verkoeling, tegengaan van droogte) en biodiversiteit (habitat voor bepaalde vogels, insecten en amfibieën). Het doel van Helofytenfilter Drielanden is om het afvalwater zo lokaal mogelijk met zo weinig mogelijk energie te behandelen en te onderzoeken of er aan de bron nog bruikbare of juist schadelijke stoffen uitgehaald kunnen worden. Helofytenfilter Drielanden zuivert het grijs afvalwater van 166 huishoudens en 404 geschat aantal inwoners (2,45 inwoners per huishouden).

Volgens artikel 3.288 van de Waterschapsverordening is het mogelijk huishoudelijk afvalwater te lozen op een oppervlaktewaterlichaam wanneer de afstand tot het dichtstbijzijnde vuilwaterriool of zuiveringtechnisch werk waarop kan worden aangesloten meer bedraagt dan 3.000 meter bij 100 of meer i.e. De afstand tot het vuilwaterriool is echter minder dan 3.000 meter bij 404 i.e.

Echter is het volgens artikel 3.305 van de Waterschapsverordening mogelijk huishoudelijk afvalwater via een ander systeem dan een zuiveringtechnisch werk te lozen op een oppervlaktewaterlichaam als daarmee hetzelfde niveau van het beschermen van het milieu wordt bereikt. Om hetzelfde niveau van het beschermen van het milieu te borgen zijn de voorschriften onder hoofdstuk 4 van dit besluit opgenomen.

Beschrijving van de lozing

- Er vindt lozing van huishoudelijk afvalwater (het grijze afvalwater) op oppervlaktewater plaats. Met het oog op het beperken van verontreiniging van dit oppervlaktewaterlichaam dient volgens artikel 3.289 van de Waterschapsverordening dit huishoudelijk afvalwater te worden geleid via een zuiveringsvoorziening. Helofytenfilter Drielanden dient als zuiveringsvoorziening voor het grijze afvalwater en bij lozing van het afvalwater dient te worden voldaan aan de waarden zoals genoemd in tabel 1.4 van de Waterschapsverordening. In dat geval wordt voldaan aan de algemene regels uit artikel 3.289, lid 1, van de Waterschapsverordening.
- Ter controle van de goede werking van het helofytenfilter en om te borgen dat hetzelfde niveau van het beschermen van het milieu wordt bereikt als bij zuiveringtechnische werken zijn (aanvullende) lozingseisen vastgelegd in voorschrift 8.
- Voor zover bij het waterschap bekend worden er geen hulpmiddelen gebruikt om de werking van het helofytenfilter te bevorderen. Er komen door gebruik van het helofytenfilter dus geen hulpmiddelen in het afvalwater terecht. Eventueel in de toekomst toe te passen hulpmiddelen om de werking van het helofytenfilter te bevorderen moeten worden getoetst op waterbezwaarlijkheid en worden goedgekeurd door het waterschap, hiervoor is voorschrift 14 opgenomen.

5.2.1 Beoordeling t.a.v. de bescherming van de chemische kwaliteit van het watersysteem

- Met het oog op het beperken van verontreiniging van een oppervlaktewaterlichaam zijn voor de lozing van huishoudelijk afvalwater op oppervlaktewater algemene emissiegrenswaarden gesteld in artikel 3.289 van de Waterschapsverordening. Bij het voldoen aan de normen zoals opgenomen in voorschrift 8 wordt voldaan aan de algemene emissiegrenswaarden voor het lozen van huishoudelijk afvalwater op een aangewezen oppervlaktewaterlichaam.
- De algemeen fysische toestand van oppervlaktewater Boterdiep in relatie tot maximaal totaal fosfor (<0,15 mg P/l) is de afgelopen periode “ontoereikend”. Door het aanscherpen van de norm voor totaal fosfor naar 0,15 mg P/l in voorschrift 8 wordt deze toestand beschermd.
- De algemeen fysische toestand van oppervlaktewater Boterdiep in relatie tot maximaal totaal stikstof (<2,8 mg N/l) is de afgelopen periode “goed”. Door het aanscherpen van de norm voor totaal stikstof naar 2,8 mg N/l in voorschrift 8 wordt deze toestand beschermd.
- De algemeen fysische toestand van oppervlaktewater Boterdiep in relatie tot het maximale zoutgehalte (<300 mg Cl/l) is de afgelopen periode “goed”. In de oude vergunning is een

maximale lozingseis van 200 mg/l vastgelegd voor chloride, gemeten in een steekmonster. Door het opnieuw vastleggen van de lozingseis van 200 mg/l voor chloride in voorschrift 8 wordt deze toestand beschermd.
- Ter controle van het te lozen afvalwater is in de oude vergunning een maximale lozingseis van 30 mg/l vastgesteld voor onopgeloste stoffen, gemeten in een steekmonster. Om de chemische kwaliteit van het watersysteem te beschermen wordt de lozingseis van 30 mg/l opnieuw vastgelegd in voorschrift 8.
- In de oude vergunning is ook een minimale lozingseis van 5 mg/l vastgelegd voor zuurstof, gemeten in een steekmonster. Om de chemische kwaliteit van het watersysteem te beschermen wordt de lozingseis van >5 mg/l zuurstof opnieuw vastgelegd in voorschrift 8.
- De algemeen fysische toestand van oppervlaktewater Boterdiep in relatie tot de zuurgraad (6,5 – 8,5) is de afgelopen periode “goed”. Door het aanscherpen van de gestelde norm voor zuurgraad naar een pH van 6,5 – 8,5 in voorschrift 8 wordt deze toestand beschermd.
- Bij het helofytenfilter worden geen hulpmiddelen toegepast. Hierom is het uitvoeren van een ABM-toets niet relevant. Voor in de toekomst toe te passen hulpmiddelen om de werking van het helofytenfilter te bevorderen is het wenselijk dat een ABM-toets wordt uitgevoerd om de waterbezwaarlijkheid te bepalen. Hierom is voorschrift 14 opgenomen. De nieuwe stoffen dienen te worden goedgekeurd door het waterschap.
- Door de lozingseisen op totaal fosfor, totaal stikstof en chloride gelijk te stellen aan het Goed Ecologisch Potentieel (GEP) wordt de algemeen fysische toestand van oppervlaktewater Boterdiep beschermd en zal de lozing geen achteruitgang van het oppervlaktewater veroorzaken. Het heeft in dit geval geen meerwaarde om een nauwkeurige immissietoets op deze parameters uit te voeren.

5.2.2 Beoordeling t.a.v. de bescherming van de ecologische kwaliteit van het watersysteem

- De lozing vindt plaats op de aangrenzende sloot van de locatie. Deze sloot betreft een secundair oppervlaktewaterlichaam en maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied of NNN-gebied en is niet aangewezen als een ecologisch waardevol oppervlaktewaterlichaam.
- De sloot watert af naar primair oppervlaktewater Drielandengraft. Dit oppervlaktewater maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied of NNN-gebied en is niet aangewezen als ecologisch waardevol oppervlaktewaterlichaam.
- Oppervlaktewater Drielandengraft staat via diverse kanalen in verbinding met KRW-oppervlaktewater Boterdiep, watertype M3, gebufferde (regionale) kanalen. Oppervlaktewater Boterdiep maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied of NNN-gebied en is ook niet aangewezen als een ecologisch waardevol oppervlaktewaterlichaam.
- De biologische toestand van oppervlaktewater Boterdiep is “matig” op macrofauna, overige waterflora en fytoplankton en “goed” voor vis. Het doelbereik voor 2027 is voor ecologie “redelijk zeker” tot “vrijwel zeker”. Emissie van fosfor, stikstof en chloride, de zuurstofverzadiging en zuurgraad van de lozing van Helofytenfilter Drielanden kan van invloed zijn op de ecologie in het oppervlaktewater. Middels de vastgestelde (aangescherpte) lozingseisen in voorschrift 8 wordt de biologische toestand van het watersysteem zoveel als mogelijk beschermd.

5.3 Onderbouwing van de toegestane lozing

- Conform artikel 3.305 van de Waterschapsverordening is het mogelijk huishoudelijk afvalwater via een ander systeem dan een zuiveringtechnisch werk te lozen op een oppervlaktewaterlichaam als daarmee hetzelfde niveau van het beschermen van het milieu

wordt bereikt. Voor de lozing van huishoudelijk afvalwater op een aangewezen oppervlaktewater zijn algemene emissiegrenswaarden gesteld in artikel 3.289 van de Waterschapsverordening. Om eenzelfde niveau van bescherming te bereiken en met het oog op het beperken van verontreiniging van een oppervlaktewaterlichaam zijn vergelijkbare of strengere lozingseisen opgenomen in voorschrift 8.

- Voor biochemisch zuurstofverbruik (BZV) is in artikel 3.289, tabel 1.4 van de Waterschapsverordening een emissiegrenswaarde van 40 mg/l gesteld, gemeten in een steekmonster. In dit maatwerkvoorschrift wordt een norm voor BZV opgenomen waarbij aansluiting is gezocht bij deze algemene emissiegrenswaarde. Conform eerdere analyses van het afvalwater is deze lozingseis haalbaar.
- Voor chemisch zuurstofverbruik (CZV) is in artikel 3.289, tabel 1.4 van de Waterschapsverordening een emissiegrenswaarde van 200 mg/l gesteld, gemeten in een steekmonster. In dit maatwerkvoorschrift wordt echter een norm voor TOC opgenomen, omdat TOC als nieuwe standaard geldt. De verhouding CZV en TOC voor huishoudelijk afvalwater bedraagt 3. Hierom wordt in dit maatwerkvoorschrift een norm voor TOC opgenomen van 67 mg/l, gemeten in een steekmonster. Conform eerdere analyses van het afvalwater is deze lozingseis haalbaar.
- Ter controle van het te lozen afvalwater is in dit maatwerkvoorschrift een maximale lozingseis van 0,15 mg P/l vastgesteld voor totaal fosfor en 2,8 mg N/l voor totaal stikstof en ammoniumstikstof, gemeten in een steekmonster. Deze waarden zijn strenger dan de algemene emissiegrenswaarden van 6 mg/l voor totaal fosfor, 60 mg/l voor totaal stikstof en 4 mg/l voor ammoniumstikstof in een steekmonster zoals opgenomen in artikel 3.289, tabel 1.4 van de Waterschapsverordening. Voor de lozingsnormen van totaal fosfor en totaal stikstof was in het oude besluit aansluiting gezocht bij de destijds door waterschap Noorderzijlvest vastgestelde normen voor oppervlaktewater in het beheersgebied van waterschap Noorderzijlvest. Echter zijn vanuit de Kaderrichtlijn Water strengere normen vastgesteld voor oppervlaktewater Boterdiep, namelijk 0,15 mg/l voor totaal fosfor en 2,8 mg/l voor totaal stikstof. Door het opnemen van een norm van 0,15 mg P/l voor totaal fosfor en 2,8 mg N/l voor totaal stikstof, en het opnemen van een norm van 2,8 mg N/l voor ammoniumstikstof, allen gemeten in een steekmonster, wordt een betere bescherming van het oppervlaktewater bereikt.
    - Vanwege overschrijdingen van lozingseisen uit de oude vergunning zijn verbeteringen van het helofytenfilter noodzakelijk. De gemeente is een onderzoek gestart met als doel te werken naar een goed functionerend helofytenfilter waarbij het effluent voldoet aan de vergunde lozingseisen. In het plan van aanpak voor het onderzoek geeft de gemeente aan dat het onderzoek en de uitvoering van de maatregelen in 2026 plaatsvinden. In dit nieuwe maatwerkvoorschrift worden de lozingseisen voor totaal fosfor en totaal stikstof aangescherpt en wordt een lozingseis voor ammonium toegevoegd. De gemeente krijgt tot en met 31 december 2026 de tijd om het onderzoek af te ronden en de benodigde maatregelen te treffen om te komen tot een goed functionerend helofytenfilter waarvan het effluent voldoet aan de nieuwe lozingseisen. Per 1 januari 2027 moet het effluent van helofytenfilter Drielanden aan de nieuwe lozingseisen voldoen, zodat het behalen van de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water uiterlijk op 22 december 2027 niet wordt belemmerd.
- Ter controle van het te lozen afvalwater is in dit maatwerkvoorschrift een maximale lozingseis van 30 mg/l vastgesteld voor onopgeloste stoffen, gemeten in een

steekmonster. Deze waarde is strenger dan de algemene emissiegrenswaarde van 60 mg/l voor onopgeloste stoffen in een steekmonster zoals opgenomen in artikel 3.289, tabel 1.4 van de Waterschapsverordening. De lozingseis van 30 mg/l voor onopgeloste stoffen in een steekmonster is echter gelijk aan de lozingseis in het oude besluit en hiermee wordt een betere bescherming van het oppervlaktewater bereikt. Volgens eerdere analyses van het afvalwater is deze lozingseis haalbaar.

- De algemeen fysische toestand van oppervlaktewater Boterdiep in relatie tot het maximale zoutgehalte (<300 mg Cl/l) is de afgelopen periode “goed”. Door het opnieuw vastleggen van de lozingseis van 200 mg/l voor chloride in voorschrift 8 wordt deze toestand beschermd. De lozingseis van 200 mg/l voor chloride in een steekmonster komt overeen met de lozingseis zoals opgenomen in het oude besluit en volgens eerdere analyses van het afvalwater is deze lozingseis haalbaar.

- Er is een minimale lozingseis van 5 mg/l vastgelegd voor zuurstof, gemeten in een steekmonster. Deze lozingseis komt overeen met de lozingseis zoals opgenomen in het oude besluit.

- De algemeen fysische toestand van oppervlaktewater Boterdiep in relatie tot de zuurgraad (5,5 – 8,5) is de afgelopen periode “goed”. Door het aanscherpen van de gestelde norm voor zuurgraad naar een pH van 6,5 – 8,5 in voorschrift 8 wordt deze toestand beschermd. Conform eerdere analyses van het afvalwater is deze norm haalbaar.

5.4 Onderbouwing van de bemonsteringsplicht

Onderbouwing van de bemonsteringsplicht
In hoofdstuk 4.2 is een meet-, registratie- en rapportageplicht voorgeschreven. Hieronder zetten wij uiteen waarom is gekozen voor deze verplichting.

Er is gekozen om een meet-, registratie-, en rapportageplicht aan dit maatwerkvoorschrift toe te voegen omdat hiervoor geen algemene regels zijn vastgesteld. Echter is ter beoordeling van de werking van het helofytenfilter en ter bescherming van het oppervlaktewater inzicht te behouden in de emissies. De meet- registratie- en rapportageplicht komt voor totaal stikstof, totaal fosfor, chloride, onopgeloste stoffen, zuurstofgehalte en zuurgraad overeen met de bemonsteringsplicht zoals opgenomen in de oude vergunning.

Ten opzichte van de oude vergunning geldt wel een aanvullende bemonsteringsplicht voor BZV, TOC en ammoniumstikstof. Hiervoor is dezelfde bemonsteringsplicht vastgelegd als voor totaal stikstof, totaal fosfor, chloride, onopgeloste bestanddelen, zuurstofgehalte en zuurgraad.

Voldoen aan de zorgplicht
U dient te allen tijde te voldoen aan de zorgplicht uit artikel 1.13, 1.16 en 3.279 van de Waterschapsverordening (zie bijlage 3).

Tevens dient bij ongewone voorvallen voldaan te worden aan artikel 2.27 van de Waterschapsverordening.

6. Procedure, informatie en rechtsbescherming

6.1 Gevolgde procedure voor het maatwerkvoorschrift

Bij de voorbereiding van dit besluit is de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht gevolgd.

6.3 Informatie en beroep

Voor meer informatie over dit maatwerkvoorschrift kunt u terecht bij de in de begeleidende brief vermelde contactpersoon. De contactpersoon kan uw vragen beantwoorden en het besluit ter verlening van dit maatwerkvoorschrift met u doornemen.

Om te bepalen of u meer informatie wilt, kunnen de volgende vragen en aandachtspunten u helpen:

- Is de inhoud duidelijk en is helder wat het concreet voor u betekent?
- Kunt u beoordelen of het besluit inhoudelijk juist is of niet? Of heeft u behoefte aan een toelichting?
- Kloppen de gegevens over u in het besluit en heeft u alle gegevens verstrekt?

Ook wanneer u andere vragen heeft over het besluit of de procedure, of wanneer u zich op één of andere manier heeft gestoord aan de wijze waarop bij de besluitvorming met u of uw belangen is omgegaan, kunt u contact opnemen.

Ter inzage

De maatwerkbesluit en de bijbehorende stukken liggen van 3 november tot en met 14 december 2026 ter inzage bij het waterschap Noorderzijlvest, Stedumermaar 1 in Groningen en zijn ook bekend gemaakt in het Waterschapsblad op www.officielebekendmakingen.nl/waterschapsblad

Beroep

Tot en met 14 december 2026 kan tegen het besluit beroep worden ingesteld door:

1. degenen die zienswijzen hebben ingediend tegen het ontwerp van het besluit;
2. belanghebbenden die aantonen daartoe redelijkerwijs niet in staat te zijn geweest;
3. de adviseurs die gebruik hebben gemaakt van de gelegenheid advies uit te brengen over het ontwerp van het besluit;
4. degenen die zienswijzen hebben tegen wijzigingen die bij het nemen van het besluit ten opzichte van het ontwerp daarvan zijn aangebracht.

Het gemotiveerde beroepschrift kunt u richten aan de Rechtbank Groningen, Sector bestuursrecht, Postbus 150, 9700 AD te Groningen. Als u beroep instelt, kunt u ook de voorzitter van voornoemde afdeling vragen met betrekking tot het besluit een voorlopige voorziening te treffen. U kunt desgewenst ook digitaal beroep instellen bij bovengenoemde rechtbank via http://loketrechtspraak.nl/bestuursrecht. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde website voor de precieze voorwaarden. Het besluit treedt in werking op de dag na bekendmaking of op het moment dat de voorzitter van de Sector bestuursrecht van de Rechtbank Groningen, een beslissing op een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening heeft genomen, of zoveel later als uit de beslissing van de voorzitter volgt.

Een verzoek om nadeelcompensatie indienen
Meent u dat u nadelige financiële gevolgen ondervindt van het besluit? Dan kunt u bij het waterschap een verzoek om nadeelcompensatie indienen. Meer informatie over hoe u een dergelijk verzoek bij ons in kunt dienen en aan welke eisen dat verzoek dan moet voldoen, kunt u vinden op onze website: https://www.noorderzijlvest.nl/nadeelcompensatie-vragen.

6.4 Overige mededelingen

Geldigheid van de maatwerkbesluit
Tenzij anders bepaald in hoofdstuk 2 van dit besluit is dit maatwerkvoorschrift geldig voor onbepaalde duur.

Wijzigen voorschriften maatwerkvoorschrift
Behoudens de gronden zoals vermeld in hoofdstuk 7 kan het waterschap de voorschriften uit dit maatwerkvoorschrift wijzigen in gevallen of op gronden die in de Waterschapsverordening zijn bepaald.

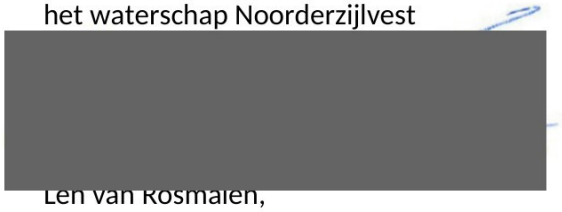
Geheel of gedeeltelijk intrekken van het maatwerkvoorschrift
Het waterschap kan deze maatwerkvoorschrift geheel of gedeeltelijk intrekken.

7. Bezien van het maatwerkvoorschrift

Met regelmaat moet worden bezien of een besluit nog toereikend is met het oog op actualiteit en adequaatheid. Hierbij speelt tevens een rol in hoeverre de meest recente beleidsontwikkelingen en uitvoeringsrichtlijnen in de vergunningverlening zijn betrokken, zoals het waterbeheerprogramma en de stand der techniek. Dit ontwerp maatwerkvoorschrift is afgegeven in het kader van het bezien van het besluit ingevolge de Waterwet van 12 september 2017 met zaaknummer Z/17/004167.

8. Ondertekening

Namens het Dagelijks Bestuur van
het waterschap Noorderzijlvest

Len van Rosmalen,
manager Watersystemen en Waterveiligheid

Bijlage 1: Begripsbepalingen

Houder	degene die overeenkomstig artikel 5.37 Omgevingswet, artikel 2.10 Besluit Activiteiten Leefomgeving en/of artikel 1.3 Waterschapsverordening de activiteiten verricht en zorgdraagt voor naleving van de in hoofdstuk 4 van dit besluit opgenomen voorschriften.
Lozingspunt	een punt van waaruit afvalwater in het oppervlaktewaterlichaam wordt geloosd.
Onopgeloste stoffen	verzamelterm voor alle deeltjes die na filtratie achterblijven op een filter na toepassing van de filtratiemethode.
Concentratie	het gehalte van een (som-)parameter, uitgedrukt in *mg/l* of andere eenheden.
Steekmonster	een op enig moment genomen monster van het afvalwater.
Kaderrichtlijn Water	Europese Richtlijn (2000/60/EG) die erop gericht is de kwaliteit van het watersysteem te verbeteren, zoals grondwater en oppervlaktewater
Oppervlaktewater-lichaam	Samenhangend geheel van vrij aan het aardoppervlak voorkomend water, met de daarin aanwezige stoffen, alsmede de bijbehorende bodem, oevers en, voor zover uitdrukkelijk aangewezen krachtens deze wet, drogere oevergebieden, alsmede flora en fauna.
Meetpunt	een controlepunt binnen de inrichting.
ABM	Algemene Beoordelingsmethodiek voor stoffen en preparaten.
BBT	best bestaande technieken; die technieken waarmee tegen hogere kosten (ten opzichte van de kosten die gepaard gaan met de toepassing van but), een nog grotere reductie van de verontreiniging wordt verkregen en die in de praktijk kunnen worden toegepast.

BREF	afkorting voor BAT-Referentiedocumenten. BAT staat voor ''Best Available Technology'' (Beste Beschikbare Technieken).
Debiet	volumestroom die per tijdseenheid passeert.
Emissie	uitstoot of uitworp van stoffen naar water, bodem en lucht.
pH	zuurgraad.
REACH	*Staat voor registratie, evaluatie, autorisatie en beperken van chemische stoffen en betreft een register die onderdeel is van de in 1 juni 2007 ingevoerde REACH-verordening*
Saneringsinspanning	Het niveau van de inspanning die volgens het ABM moet worden geleverd om de lozing van een stof te verminderen
Prioritaire stoffen	Prioritaire stoffen zijn chemische stoffen die een aanzienlijk risico veroorzaken voor de levensgemeenschap in het oppervlaktewater.
Waterschaps-verordening	Waterschapsverordening waterschap Noorderzijlvest 2023
ZZS	Zeer zorgwekkende stoffen zijn chemische stoffen die een aanzienlijk risico veroorzaken voor de bio cultuur in het oppervlaktewater, stoffen die gevaarlijk zijn voor mens en milieu omdat ze bijvoorbeeld kankerverwekkend zijn, de voortplanting belemmeren of zich in de voedselketen ophopen. Dat betekent dat voor deze stoffen het streven altijd gericht moet zijn op het niet vrijkomen (nul emissie).
Hydromorfologie	De leer van de vormen van het landschap zoals die zijn ontstaan door invloed van water. Afkorting voor de verplichte monitoring van de kwaliteitselementen hydrologie, morfologie, continuïteit (rivieren) en getijdenregime (kust en overgangswateren) van een waterlichaam. Hydromorfologie is de basis voor het huidige ecologische potentieel en de waterkwaliteit die daarmee samenhangt.

Bijlage 2: Lozingstekening

Bijlage 3: Algemene zorgplichten onder de Waterschapsverordening[1]

Hieronder staan de algemene zorgplichten die voor u gelden. De zorgplichten komen uit de Waterschapsverordening van waterschap Noorderzijlvest 2023.

Artikel 1.13 Algemene zorgplicht watersysteem en waterketen

1 Eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor het watersysteem, is verplicht:
   a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
   b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
   c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

2 Degene die handelingen verricht en een inbreuk maakt, bedoeld in het eerste lid, informeert het waterschap zo spoedig mogelijk over die inbreuk en de maatregelen die hij voornemens is te treffen of reeds heeft getroffen.

3 Degene aan wie het waterschap aanwijzingen geeft over die maatregelen, is gehouden die aanwijzingen op te volgen.

Artikel 1.16 Algemene zorgplicht watersysteem en waterketen - waterkwaliteit

1 Onder de zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13, wordt ten aanzien van de waterkwaliteit van het watersysteem en de waterketen in ieder geval verstaan, het voorkomen van:
   a. verslechtering van de fysisch-chemische of ecologische kwaliteit van het (grond)watersysteem;
   b. achteruitgang van de doelmatige werking van een zuiveringtechnisch werk;
   c. schade aan waterstaatswerken;
   d. het belemmeren van het beheer en onderhoud, alsmede inspectiewerkzaamheden aan het (grond)watersysteem;
   e. belemmering van de vervulling van maatschappelijke functies van het watersysteem;
   f. belemmering van doelmatige bemonstering van lozingen op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringtechnisch werk;
   g. significante verontreiniging van het (grond)watersysteem.

2 Onder de zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13, wordt ten aanzien van de waterkwaliteit van het watersysteem en de waterketen tevens verstaan, het zorgdragen voor:
   a. alle passende preventieve maatregelen tegen verontreiniging van het (grond)watersysteem;
   b. toepassing van de beste beschikbare technieken;
   c. representatieve metingen en dat niet verdunde monsters en meetresultaten op geschikte wijze worden geregistreerd, verwerkt en gepresenteerd;
   d. het treffen van alle passende maatregelen om ongewone voorvallen en de nadelige gevolgen daarvan, bedoeld in artikel 19.1, eerste lid, van de Omgevingswet, te voorkomen;
   e. het na afronding van een activiteit achterlaten van het oppervlaktewaterlichaam in dezelfde of verbeterde toestand;
   f. het waar mogelijk verbeteren van de fysisch-chemische en ecologische kwaliteit van het (grond)watersysteem.

[1] Waterschapsverordening waterschap Noorderzijlvest 2023 (officielebekendmakingen.nl)

Artikel 2.27 Ongewone voorvallen

Overeenkomstig of in aanvulling op het bepaalde in afdeling 19.1, van de Omgevingswet en op het bepaalde in afdeling 2.7, van het Besluit activiteiten leefomgeving ten aanzien van lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringtechnisch werk afkomstig van een milieubelastende activiteit, bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, wordt het waterschap door een initiatiefnemer, een vergunninghouder of een onderhoudsplichtige onverwijld geïnformeerd over een ongewoon voorval dat plaatsvindt of heeft plaatsgevonden in een beperkingengebied, bedoeld in artikel 1.10 van de Waterschapsverordening, dat een potentieel risico kan opleveren voor het watersysteem- of zuiveringsbeheer, waarbij de volgende gegevens aan het waterschap worden verstrekt:

a. informatie over (de oorzaken van) het ongewoon voorval, de locatie waar het ongewone voorval plaatsvindt of heeft plaatsgevonden en de omstandigheden waaronder het ongewoon voorval zich heeft voorgedaan;

b. alle gegevens die nodig (kunnen) zijn om de aard en de ernst van de gevolgen voor het watersysteem- of zuiveringsbeheer te kunnen inschatten, waaronder, indien van toepassing, informatie over vrijgekomen stoffen en hun eigenschappen;

c. informatie over wie en welke partij(en) betrokken zijn bij het ongewone voorval; en

d. informatie over de maatregelen die zijn genomen of worden overwogen om de nadelige gevolgen van het ongewoon voorval te voorkomen, bedoeld in artikel 19.1, eerste lid, van de Omgevingswet.

Bijlage 4: Specifieke toetsingskader

Beheerprogramma's: hoe we omgaan met waterbeheer op nationaal en lokaal niveau
Het waterkwaliteitsbeleid is verwoord in het Nationaal Waterprogramma 2022-2027 (NWP).
De beleidsuitgangspunten van het waterkwaliteitsbeleid zijn: het voorkomen dat concentraties van verontreinigende stoffen in grond- of oppervlaktewater toenemen (voorzorgsprincipe). Aanpak van de bron staat voorop; brongerichte maatregelen hebben de voorkeur boven end of pipe maatregelen. De doelstelling van het NWP zijn vormgegeven in Stroomgebiedbeheerplannen Rijn, Maas, Schelde en Eems 2022-2027. Voor de deelgebieden in stroomgebied Eems heeft waterschap Noorderzijlvest de doelstellingen en normeringen verder uitgewerkt in KRW-factsheets en achtergronddocumenten voor de planperiode 2022-2027. Het doel van dit beleid is het behoud en/of verbeteren van de gewenste chemische- en ecologische waterkwaliteit van de KRW waterlichamen.

In het Waterbeheerprogramma 2022-2027 (verder Waterbeheerprogramma) van waterschap Noorderzijlvest wordt het beleid ten aanzien van de kwaliteit van het oppervlaktewater uitgewerkt. De primaire uitgangspunten van dit plan richten zich op het klimaatklaar blijven en een natuurlijker, duurzamer waterbeheer. Deze uitgangspunten zijn verder uitgewerkt in het Waterbeheerprogramma en de Blauwe Omgevingsvisie van waterschap Noorderzijlvest. Andere speerpunten van ons Waterbeheerprogramma zijn: voorkomen van droogte en verzilting, het stimuleren van biodiversiteit, het winnen van grondstoffen en energie uit afvalwater en de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water.

Kaderrichtlijn Water (KRW) en dochterrichtlijn Prioritaire stoffen
Volgens deze richtlijn dienen de lidstaten alle passende maatregelen te nemen ter beëindiging van de verontreiniging door de gevaarlijke stoffen die worden genoemd in de bijlagen van deze richtlijn en ter vermindering van de verontreiniging door de gevaarlijke stoffen die worden genoemd in de lijst prioritaire stoffen van de richtlijn inzake milieukwaliteitsnormen op het gebied van het waterbeleid (2008/105/EG). De KRW kent het principe van geen achteruitgang.

Aanvragen met betrekking tot nieuwe **emissies** of uitbreidingen van bestaande emissies moeten aan dit principe worden getoetst. Voorkomen moet worden dat de toestand van het water verslechtert.

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) is bedoeld om de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in Europa op orde te brengen. De Europese Commissie heeft een lijst van stoffen opgesteld die in heel Europa met voorrang moeten worden aangepakt (KRW lijst). De Commissie heeft milieukwaliteitsnormen vastgesteld voor deze stoffen.

Deze lijst is afkomstig van de Dochterrichtlijn Prioritaire stoffen (Richtlijn 2013/39/EU). De lijst is beleidsneutraal overgenomen in bijlage 3 van het BKL. Op de lijst staan stoffen die een groot risico vormen voor de goede chemische toestand van een KRW-oppervlaktewaterlichaam.
De meest risicovolle stoffen op de lijst zijn aangemerkt als prioritair gevaarlijk. De Europese Commissie heeft bepaald dat de lidstaten beheersmaatregelen moeten treffen, gericht op:

- het stoppen van emissies (vrijkomen) van de prioritair gevaarlijke stoffen
- het verminderen van emissies (vrijkomen) van de prioritaire stoffen.

Landelijk beoordelingskader Kaderrichtlijn Water
De chemische waterkwaliteit en de **hydromorfologie** bepalen samen voor een groot gedeelte de ecologische toestand van het water. De chemie, zoals opgenomen in de KRW, wordt in drie groepen beschreven:

- prioritaire stoffen;
- overige verontreinigende stoffen;
- ecologie-ondersteunende stoffen.

Prioritaire stoffen zijn chemische stoffen die een aanzienlijk risico veroorzaken voor de levensgemeenschap in het oppervlaktewater. De ecologie-ondersteunende stoffen, stikstof en fosfaat, zijn stoffen die beperkend kunnen werken voor het bereiken van het ecologische doel.

Naast het Europese spoor geldt er nationaal voor ''specifieke verontreinigende stoffen'' een lijst voor het beoordelen van de goede ecologische toestand van oppervlaktewaterlichamen. Een lijst van deze indicatieve stoffen is opgenomen in bijlage 3a van het BKL.

In 2022 heeft de Europese Commissie een voorstel ingediend tot wijziging van de KRW en de Dochterrichtlijn Prioritaire stoffen. Het wijzigen van deze richtlijn is aanleiding om deze vergunning conform het genoemde in hoofdstuk 7 te bezien.

IPPC-RIE en BREF

De Richtlijn Industriële Emissies (Rie) 2010/75/EU (Europese unie) verplicht de EU-lidstaten om emissies naar water, lucht en bodem (inclusief maatregelen voor afvalstoffen) van IPPC (Integrated Pollution Prevention and Control)-installaties te reguleren. Een IPPC-installatie is een installatie waarin activiteiten plaatsvinden uit bijlage I van de Rie. Voor een IPPC-installatie gelden referentiedocumenten (BREF's) en BBT-conclusies (b. De BREF's zijn Europese documenten met de beste beschikbare technieken (BBT). In deze BREF's wordt een uitgebreide beschouwing gegeven van voorkomende technieken en de ontwikkelingen van technieken, en wordt één techniek als "Best Available Technique" (BBT) bestempeld. Deze richtlijn is middels de wetswijziging van 1 december 2005 geheel omgezet in nationale wetgeving. Ingeval van deze lozingsactiviteit is geen sprake van een IPPC-installatie.

Beste beschikbare techniek

Naast de Europese achtergronddocumenten gelden er ook nationale informatiedocumenten omtrent BBT. Voor de verheldering van het begrip BBT verwoord de Omgevingswet in bijlage A van de wet het begrip als volgt:

Het meest doeltreffende en geavanceerde ontwikkelingsstadium van de activiteiten en exploitatiemethoden waarbij de praktische bruikbaarheid van speciale technieken om het uitgangspunt voor de emissiegrenswaarden en andere vergunningsvoorwaarden te vormen is aangetoond, met als doel emissies en gevolgen voor het milieu in zijn geheel te voorkomen of, wanneer dit niet mogelijk is, te beperken, waarbij wordt verstaan onder:

a) ''beste'': het meest doeltreffend voor het bereiken van een hoog algemeen niveau van bescherming van het milieu in zijn geheel;
b) ''beschikbare'': op zodanige schaal ontwikkeld dat de betrokken technieken, kosten en baten in aanmerking genomen, economisch en technisch haalbaar in de betrokken industriële context kunnen worden toegepast, onafhankelijk van de vraag of die technieken wel of niet binnen Nederland worden toegepast of geproduceerd, mits zij voor de exploitant op redelijke voorwaarden toegankelijk zijn, en
c) ''techniek'': zowel de toegepaste technieken als de wijze waarop de installatie wordt ontworpen, gebouwd, onderhouden, geëxploiteerd en ontmanteld.

De nationale BBT-informatiedocumenten zijn wettelijk verankerd in bijlage 18 van het Besluit Kwaliteit Leefomgeving en zijn in elk geval van toepassing als het gaat om een vergunningplichtige lozingsactiviteit die voortvloeit uit een aangewezen milieubelastende activiteit conform

hoofdstuk 3 van het Besluit Activiteiten Leefomgeving. Op grond van artikel 1.16 lid 2 van de Waterschapsverordening geldt eveneens de plicht om BBT toe te passen.

Discretionaire bevoegdheid bij het ontbreken van BBT
De BBT-achtergronddocumenten en informatiedocumenten bepalen de emissiegrenswaarden die wordt opgenomen in de vergunning. Bij de beoordeling van een lozingsactiviteit vanuit een milieubelastende activiteit moet rekening worden gehouden met de beoordelingsregels uit artikel 8.9 en 8.10 BKL. Hierin staat onder meer (lijst is niet compleet) dat bij het ontbreken van een BBT-conclusie in elk geval rekening moet worden gehouden met:

- de toepassing van technieken die weinig afvalstoffen veroorzaken;
- vergelijkbare processen, apparaten of wijzen van bedrijfsvoering die met succes in de praktijk zijn beproefd;
- de noodzaak de nadelige gevolgen van de emissies en de risico's voor het milieu te voorkomen of tot een minimum te beperken.

In het geval BBT ontbreekt moet het waterschap in afstemming met de vergunninghouder komen tot een BBT aanpak.

ABM (Algemene Beoordelingsmethodiek voor stoffen en preparaten)
Volgens de Europese CLP (Classification, Labeling and packaging) verordening (EG 1272/2008) is het voor ieder bedrijf verplicht informatie te verstrekken over stoffen, mengsels en preparaten bij het op de markt brengen van producten. Binnen het waterkwaliteitsbeleid geldt een landelijke Algemene BeoordelingsMethodiek (ABM) voor stoffen en preparaten.

Volgens de KRW dienen specifieke maatregelen te worden vastgelegd tegen waterverontreiniging door individuele verontreinigde stoffen of groepen van verontreinigde stoffen. In het verlengde hiervan dient de ABM voor stoffen en preparaten te worden geïmplementeerd bij alle bronnen.

Rol van de ABM in de beoordeling

De ABM deelt stoffen, mengsels en preparaten op grond van hun waterbezwaarlijkheid in categorieën in. De categorieën geven aan in welke mate de emissie naar water moet worden teruggedrongen (**saneringsinspanning**).

Het ontbreken van gegevens bij de ABM toetsing en de worst-case benadering

Op basis van de ABM geldt dat wanneer de vergunningaanvrager onvoldoende gegevens overlegt over de waterbezwaarlijkheid van stoffen, mengsels en preparaten er wordt uitgegaan van de worst-case benadering. Dit betekent dat bij het ontbreken van gegevens voor het doorlopen van de ABM-toets er bij de beantwoording van het vragenschema wordt uitgegaan van de meest negatieve uitgangspunten. Hierdoor kan het voorkomen dat de lozer een hogere saneringsinspanning moet leveren. Dit kan leiden tot de volgende scenario's:

1. De lozer geeft conform de aanvraag en de toepassing van BBT voldoende invulling aan de gewenste saneringsinspanning; of
2. De informatie is ontoereikend voor besluitvorming. De aanvraag kan niet in behandeling worden genomen, tenzij het bedrijf akkoord gaat met de aanvullende saneringsmaatregelen, de aanvraag alsnog aanvult met de ontbrekende informatie, ofwel de aanvraag intrekt om op een later tijdstip alsnog een nieuwe aanvraag in te dienen met daarin de ontbrekende informatie;

3. Er is aanvullende kennis of informatie waaruit blijkt dat er geen gevaar is voor in het water levende organismen op de langere termijn. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn indien er anorganische stoffen worden geloosd. In dat geval kunnen de beoordelingscriteria voor afbreekbaarheid en bioaccumulerend vermogen niet worden toegepast; of
4. De restlozing is zo gering dat de kosten van een aanvullende maatregel niet in verhouding staan tot de milieuwinst (relevantie). Aanvullende gegevens zijn dan niet noodzakelijk en de aanvraag kan in behandeling worden genomen.
    a. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn indien er al een zuiveringstechniek is ingezet met een hoog zuiveringsrendement
    b. Indien de vracht van de ongesaneerde afvalwaterstroom niet significant is zullen mogelijke saneringsmaatregelen niet kosteneffectief zijn. Een betere bescherming van het milieu kan dan niet binnen de grenzen van redelijkheid worden verlangd en de aanvraag kan in behandeling genomen worden.

Het toepassen van de ABM toets is wettelijk verankerd in de beoordelingsregels van artikel 8.9 lid 4 BKL bij de beoordeling van een aangewezen milieubelastende activiteit en dient als BBT-informatiedocument. In de vergunning zullen niet aan alle stoffen/parameters (emissiegrenswaarden) verbonden worden, maar door bepaalde som- of stuurparameters te kiezen worden alle aangevraagde te lozen stoffen vergund.

Stoffen en preparaten die niet onder deze vergunning vallen

Indien de vergunninghouder van plan is stoffen en preparaten te gaan gebruiken die niet in de aanvraag zijn vermeld, dan volgt de vergunninghouder de volgende procedure:
- de vergunninghouder laat de stoffen en preparaten volgens de **ABM** toetsen en overlegt de gegevens schriftelijk aan het waterschap.
- de stoffen en preparaten mogen pas worden toegepast, nadat het waterschap schriftelijk goedkeuring heeft gegeven en uitsluitend in de concentratie en hoeveelheid die door het waterschap zijn goedgekeurd.

Beoordeling aan de hand van het Handboek Immissietoets

De ruimte tussen de actuele waterkwaliteit en de waterkwaliteitsnorm is de immissieruimte. Het Handboek Immissietoets toetst aan deze immissieruimte. Dit is de immissietoets.

Voor het kunnen uitvoeren van de immissietoets is informatie nodig. Bij u als vergunninghouder en aanvrager ligt de verplichting om de benodigde gegevens voor deze toets aan te leveren en de toets uit te voeren. Het is de taak van het waterschap om die gegevens vervolgens te beoordelen voordat bijvoorbeeld een vergunning kan worden verleend. Uit de immissietoets volgt of voor een directe of indirecte lozing in het oppervlaktewater nog verdergaande maatregelen nodig zijn. Dit zijn maatregelen die verder gaan dan de maatregelen die volgen uit de eerste twee toetsstappen (bronaanpak en minimalisatie), die voortvloeien uit de Algemene BeoordelingsMethodiek (hierna: ABM). Of dit nodig is blijkt uit de toets op basis van:
- de kwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater waarop de initiatiefnemer loost;
- emissiegrenswaarden die op dat stuk oppervlaktewater gelden.

Meer gedetailleerde informatie over de Immissietoets kunt u vinden op de website van het IPLO (Informatiepunt Leefomgeving) via:
https://iplo.nl/thema/water/applicaties-modellen/vergunningverlening-toetsing-handhaving/immissietoets/

Zeer Zorgwekkende stoffen (ZZS)
Voor een aantal bijzonder (milieu)gevaarlijke stoffen geldt de minimalisatieverplichting. Dat

betekent dat voor deze stoffen het streven altijd gericht moet zijn op het niet vrijkomen (nul emissie).

Deze stoffen worden zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) genoemd. Zeer zorgwekkende stoffen zijn chemische stoffen die een aanzienlijk risico veroorzaken voor de biocultuur in het oppervlaktewater, stoffen die gevaarlijk zijn voor mens en milieu omdat ze bijvoorbeeld kankerverwekkend zijn, de voortplanting belemmeren of zich in de voedselketen ophopen.

De prioritair gevaarlijke stoffen onder de KRW zijn Zeer Zorgwekkende Stoffen en staan in Bijlage II van de Richtlijn Industriële Emissies 2010/75/EU. Dat heeft gevolgen voor het verlenen van vergunningen voor emissies van installaties en processen die onder deze richtlijn vallen. Bij de vergunningverlening moet aandacht aan deze stoffen worden gegeven.

Beoordeling lozing ZZS stoffen

Per 1 januari 2024 geldt vanuit het ZZS beleid de bronaanpak, minimalisatieplicht en continue verbetering. De kern van bronaanpak is ZZS daar aanpakken waar ze ontstaan. De kern van de minimalisatieplicht komt neer op een inspanningsverplichting van de lozer naar het reduceren van ZZS in het te lozen afvalwater. Technische ontwikkelingen in samenhang met BBT bepalen de emissiebeperking. Het waterschap beoordeelt de lozing van ZZS op basis van het Handboek immissietoets. Hieruit kan volgen dat technieken nodig zijn die meer bescherming bieden dan BBT. Ten slotte moet de lozer zich inspannen om het proces wat leidt tot de lozing van ZZS naar het oppervlaktewater continue te verbeteren.

Tijdens het doorlopen van de stappen bronaanpak en minimalisatie geldt dat men bij de te nemen maatregelen telkens gebruik moet maken van de Beste Beschikbare Technieken (BBT). De **BBT-conclusies** beschrijven welke technieken tot BBT worden gerekend. Hierbij wordt ook gekeken of de technieken haalbaar en betaalbaar zijn in de betreffende bedrijfstak. Om ervoor te zorgen dat men aan BBT blijft voldoen en de uitstoot van ZZS op termijn verder vermindert, is de stap om continue te verbeteren toegevoegd. Deze aanpak laat ruimte voor innovatieve alternatieven. Er zit dan ook een duidelijke realiteitsfactor in.

Bij bronaanpak gaat het om het voorkomen dat bepaalde stoffen via afvalwater in het oppervlaktewater worden geloosd. Bij minimalisatie wordt beoordeeld in welke mate zuivering voorafgaand aan de lozing noodzakelijk is. Bij continue verbeteren draait het om innovatie van technieken en methodes die bij bronaanpak en minimalisatie kunnen worden toegepast.

De hierboven beschreven Algemene Beoordelingsmethodiek en het Handboek Immissietoets worden gebruikt voor de beoordeling van de lozing in relatie tot ZZS stoffen.